

УДК 342.9

*Попівняк О.І., аспірант, Університет
Державної фіскальної служби України.*

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВООХОРОННИХ ТА МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИТНОЇ БЕЗПЕКИ

Анотація. У статті проведено аналіз сучасного законодавчого визначення поняття правоохоронних та митних органів, здійснено систематизацію суб'єктів адміністративно-правового забезпечення митної безпеки України за такими напрямками як їх завдання, функції та компетенція. Наголошується на відсутності єдиного координаційного центру у сфері забезпечення митної безпеки, який би зміг усунути фрагментарність і ситуативність в роботі зазначених суб'єктів, привнести в їх діяльність елементи системності та послідовності. Внаслідок цього знижується рівень ефективності забезпечення митної безпеки.

Ключові слова: суб'єкти забезпечення, митна безпека, правоохоронні та митні органи

*Popovnyak O. I., Ph.D. student, University
State Fiscal Service of Ukraine.*

CHARACTERIZATION OF LAW ENFORCEMENT AND CUSTOMS AUTHORITIES OF UKRAINE AS SUBJECTS OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL ENSURING CUSTOMS SECURITY

Abstract. The article analyzes the modern legislative definition of the notion of law-enforcement and customs authorities, systematized subjects of administrative and legal ensuring of Ukraine's customs security in such spheres as their tasks, functions and competence. It is noted that there is no single coordination center at the sphere of ensuring customs security, which would be able to eliminate the fragmentary and situational work of these subjects, bring in their activities elements of systemicity and consistency. As a result, the level of effectiveness of customs security is reduced.

Key words: subjects of ensuring, customs security, law enforcement and customs authority.

DOI: <https://doi.org/10.36477/2616-7611-2018-07-12>

Постановка проблеми. У даний час відсутнє чітке законодавче визначення поняття правоохоронних та митних органів України. Одним із наслідків цього є «розпорошеність» завдань, цілей та компетенції суб'єктів забезпечення митної безпеки. Кожен із цих органів здійснює свої функції у цій сфері фрагментарно та ситуативно. На даний час вбачаються ознаки відсутності системності та послідовності у роботі правоохоронних та митних органів. Вищезазначені фактори можуть свідчити про необхідність законодавчої корекції їх завдань, функцій та компетенції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як свідчить аналіз досліджень, вивченням поняття правоохоронних та митних органів займалися такі вітчизняні вчені та науковці як О. М. Бандурка, К. Ф. Гуценко, В. В. Зайченко, М. А. Ковальов, А. В. Лаптева, В. Т. Маляренко, М. І. Мельник, Т. Д. Момотенко, В. Я. Тацій, М. І. Хавронюк, І. Г. Бережнюк, В. В. Ченцов, М. Г. Шульга, Р. Б. Шишка, та велика кількість інших. Разом з цим у теперішній час чітке законодавче визначення поняття правоохоронних та митних органів України відсутнє.

Мета цієї статті. Ціллю написання статті є аналіз та узагальнення наявних визначень поняття правоохоронних та митних органів України, систематизація їх завдань, цілей та компетенції з метою можливої корекції їх функцій для створення ефективної системи адміністративно-правового забезпечення митної безпеки.

Викладення основного матеріалу. Незважаючи на той факт, що терміни «митні органи» та «правоохоронні органи» широко вживаються під час суспільних відносин, у нормативних актах та юридичній літературі, на даний час законодавством України не встановлено чіткого визначення цих понять.

Зокрема, якщо раніше у п.17 ст.1 Митного кодексу України від 2002 року давалось визначення поняття митних органів як спеціально уповноважених органів виконавчої влади в галузі митної справи, на які відповідно до цього кодексу та інших законів України покладалось безпосереднє здійснення митної справи [1], то у п.34¹ ст.4 Митного кодексу України від 2012 року, після внесених у нього правок та доповнень у липні 2013 року, йдеться мова про поняття органів доходів і зборів як центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову та митну політику, митниці та митні пости [2]. Разом з цим, сучасне визначення поняття «митних органів» на даний час потребує термінового законодавчого врегулювання, адже відповідно до ст.1 Положення про Міністерство фінансів України, воно є центральним органом виконавчої влади, яке, у тому числі, забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової та митної політики [3]. «Розмиття» поняття «митного органу» відбулось після реформування Державної митної служби та її «злиття» з Державною податковою службою України у грудні 2012 року у Міністерство доходів та зборів України [4], яке у 2014 році спочатку було ліквідовано Постановою Кабінету міністрів № 67 [5], а через три місяці реорганізовано у Державну фіскальну службу України [6].

Разом з тим, у багатьох іноземних законодавчих актах містяться наступні тлумачення поняття «митний орган». Зокрема, майже однаково визначають його Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція від 1973 року) та Всесвітня митна організація (World Customs Organization). Так, відповідно до Розділу 2 Загального додатку до Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур, «митний орган» — це адміністративний підрозділ митної служби, уповноважений на виконання митних формальностей, а також

будинки та спорудження або інші місця, визначені компетентними органами для цих цілей [7]. Всесвітня митна організація дає визначення поняття «митного органу» як митного адміністративного підрозділу, відповідального за виконання митних формальностей а також приміщення або інші ділянки, визначені компетентними органами [8]. Митним кодексом Європейського Союзу (стаття 5 Глави 1 Розділу 1) «митні органи» визначаються як митні адміністрації держав-членів Європейського Союзу, відповідальні за застосування митного законодавства та будь-які інші органи, уповноважені національним законодавством застосовувати митне законодавство [9].

Науковець І. Г. Бережнюк вважає, що митні органи є специфічним об'єктом митних відносин, оскільки з одного боку вони здійснюють митну справу від імені держави, а з іншого — самі перебувають під управлінським впливом держави [10]. На думку В.В. Ченцова, митні органи є державними органами, основним призначенням діяльності яких є сприяння реалізації громадянами та суб'єктами господарювання свого права на переміщення товарів, предметів і транспортних засобів через митний кордон, організація та здійснення контролю за дотриманням ними (громадянами та суб'єктами господарювання) правил переміщення товарів, предметів і транспортних засобів та використання в межах своїх повноважень інших інструментів реалізації митної політики [11]. Професор М. Г. Шульга дає визначення поняття митних органів як державних органів, які безпосередньо здійснюють митну справу, при цьому вони мають специфічні риси і особливості, зумовлені завданнями і функціями, які вони виконують [12]. На думку професора Р. Б. Шишки, митні органи України є одними із різновидів учасників публічно-правових та інших відносин, що склались під впливом загальних тенденцій формування структури державних органів, простоти та зручності для осіб, які перевозять через митний кордон товари та транспортні засоби, можливості співпраці з митними органами інших країн [13].

Майже аналогічно, як й з визначенням поняття «митного органу», склалась ситуація й з трактуванням поняття «правоохоронний орган». Діюче законодавство визначає це поняття «розміто», суперечливо та непослідовно.

Зокрема, якщо раніше у ст.1 Закону України «Про основи національної безпеки України» від 2003 року [16] та у ст.1 Закону України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» [17] містились хоча б основні ознаки поняття «правоохоронних органів» як органів державної влади, на які Конституцією і законами України покладено здійснення правоохоронних функцій та які відповідно до законодавства здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції, то у теперішній час у Законі України «Про національну безпеку» від 2018 року [18] наявне лише посилання про те, що «правоохоронні органи» входять до сил безпеки та оборони (пункти 17, 18 статті 1). Поняття «правоохоронний орган» вживається один раз у Конституції України (частина 3 статті 17), у контексті покладення забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону України на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави,

організація і порядок діяльності яких визначена законом [14]. У статті 2 Закону України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів» міститься лише перелік правоохоронних органів, а саме — органи прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, що здійснюють правозастосовні та правоохоронні функції [15].

Професор О. М. Бандурка вважає, що правоохоронними органами прийнято називати функціонуючі у суспільстві та державі установи та організації, основним завданням діяльності яких є забезпечення законності, боротьби зі злочинністю та іншими правопорушеннями [19]. На думку В. Т. Маляренка, «правоохоронний орган» — це юрисдикційний орган, уповноважений державою виконувати в установленому законом порядку функції або завдання з охорони права, охорони правопорядку, розслідування або запобігання порушень права, відновлення порушеного права, захист національної (державної) безпеки, підтримання правопорядку, забезпечення стану законності [20]. М. І. Мельник та М. І. Хавронюк вважають, що правоохоронний орган — це державний, як правило озброєний орган, виконання яким, поряд з профілактичною, однієї чи кількох інших головних правоохоронних функцій є визначальним у його діяльності [21]. У своєму науковому дослідженні Т. Д. Момотенко дає наступне визначення поняття «правоохоронних органів» — це державні органи, створені з метою охорони та захисту прав і свобод громадян, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань і які виконують правоохоронні завдання, функції та повноваження [22]. В. В. Зайченко разом з А. В. Лаптевою вважають, що «правоохоронні органи» — це спеціально уповноважені державні органи, які забезпечують дотримання та реалізацію прав і свобод громадян, законності та правопорядку із дотриманням встановлених законом правил та процедур відповідно до своєї компетенції [23]. Досить цікавою з точки зору наукового аналізу є позиція професора В. Я. Тація, який з метою виходу із цієї «термінологічної плутанини» пропонує зберегти поняття «правоохоронного органу» лише як узагальнюючого наукового поняття і здійснити поділ цих органів залежно від їх конкретних функцій та призначення в механізмі охорони права [24]. К. Ф. Гуценко та М. А. Ковальов вважають, що для виконання різних напрямів правоохоронної діяльності існують конкретні органи, які іменуються правоохоронними [25]. Тобто науковці вирізняють їх, виходячи з виконуваних ними функцій.

Здійснивши аналіз наявних у науковій літературі поглядів та думок, можливо прийти до висновку, що існує два підходи до визначення поняття «правоохоронний орган». Перша група науковців вважає, що правоохоронні органи є державними установами та організаціями, основним завданням яких є забезпечення законності, боротьба зі злочинністю та іншими правопорушеннями. Інші група під поняттям «правоохоронні органи» розуміє державні органи, основним видом діяльності яких є визначені законодавством

функції або завдання з охорони права, відновлення порушеного права або організація виконання покарання, захист національної (державної) безпеки, підтримання правопорядку, забезпечення стану законності.

Адміністративно-правове забезпечення митної безпеки України здійснюється митними та правоохоронними органами України, основними з яких є Державна фіскальна служба (митні органи та податкова міліція), Служба безпеки та Державна прикордонна служба. Відповідно до діючого законодавства, у межах своєї компетенції, участь у окремих аспектах забезпечення митної безпеки також приймають наступні органи — Національна поліція, Національне антикорупційне бюро, Державне бюро розслідувань, Генеральна прокуратура, Міністерство фінансів України, судові органи та. Разом з тим, з огляду на «вузьку» компетенцію останніх, вважається за доцільне детально розглянути та систематизувати діяльність лише основних чотирьох вищенаведених суб'єктів забезпечення митної безпеки.

Відповідно до Митного кодексу України [1], безпосереднє здійснення державної митної справи покладається на органи доходів і зборів (ст.543). Як ми вже зазначали вище, ці органи складаються із центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної податкової і митної політики, митниці та митні пости. Призначенням органів доходів і зборів є створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності, забезпечення безпеки суспільства, захист митних інтересів України (ч.1 ст.544). У Положенні про Державну фіскальну службу [26] зазначається, що вона є центральним органом влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом міністрів України через Міністра фінансів. Цей орган, зокрема, реалізує державну політику у сфері державної митної справи та у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства.

Відповідно до Податкового кодексу України [27], податкова міліція складається із спеціальних підрозділів по боротьбі з податковими правопорушеннями, що діють у складі відповідних контролюючих органів, і здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, виконує оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну та охоронну функції.

Серед інших, завданнями ДФС у сфері забезпечення митної безпеки є:

1) реалізація державної політики у сфері державної митної справи, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства, здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів;

2) внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері державної митної справи та у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства, здійснення контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів.

Основні завдання митних органів (органів доходів і зборів) визначені ст.544 Митного кодексу України [2].

Відповідно до розділу XVIII² Податкового кодексу України завданнями податкової міліції є запобігання кримінальним та іншим правопорушенням у сфері оподаткування та бюджетній сфері, їх розкриття, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення, розшук осіб, які переходять від слідства та суду за кримінальні та інші правопорушення у сфері оподаткування та бюджетній сфері, запобігання і протидія корупції у контролюючих органах та виявлення її фактів, забезпечення безпеки діяльності працівників контролюючих органів, захисту їх від протиправних посягань, пов'язаних з виконанням службових обов'язків [27].

Виходячи з визначених законодавством завдань, відповідно до Положення про Державну фіскальну службу [26], у сфері забезпечення митної безпеки ДФС (митні органи та податкова міліція) виконує фіскальну, контролюючу та правоохоронну функції.

Компетенцією Служби безпеки України як державного органу спеціального призначення з правоохоронними функціями, який забезпечує державну безпеку України, є захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці [28].

Служба безпеки України відповідно до своїх основних завдань зобов'язана виявляти, припиняти та розкривати кримінальні правопорушення, розслідування яких віднесено законодавством до її компетенції, проводити їх досудове розслідування, розшукувати осіб, які переходять у зв'язку із вчиненням зазначених кримінальних правопорушень. Також вона зобов'язана сприяти Державній прикордонній службі України в охороні державного кордону України [28].

У сфері забезпечення митної безпеки основною компетенцією Служби безпеки України, відповідно до ст.216 Кримінального процесуального кодексу України [29], є досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 201 «Контрабанда» та 305 «Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів» [30]. Окрім них, оскільки на даний час Державне бюро розслідувань України ще не здійснює свою діяльність, органи Служби безпеки України спільно з органами прокуратури займаються викриттям та розслідуванням корупційних злочинів, скоєних працівниками митних органів.

Тобто на даний час компетенцією Служби безпеки України у сфері забезпечення митної безпеки є протидія контрабанді та корупційним злочинам зі сторони працівників органів Державної фіскальної служби, Державної прикордонної служби України та інших контролюючих органів на державному кордоні нашої держави.

Державна прикордонна служба України, є правоохоронним органом спеціального призначення [31]. Адміністрація Державної прикордонної служби України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якої

спрямовується та координується Кабінетом міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній економічній зоні.

Основними завданнями Адміністрації Держприкордонслужби є:

- реалізація державної політики у сфері охорони державного кордону, здійснення управління у сфері охорони державного кордону;
- внесення на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у зазначеній сфері;
- участь у розробленні та реалізації загальних принципів правового оформлення і забезпечення недоторканності державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;
- здійснення управління територіальними органами [32].

Проведеним аналізом основних завдань та функцій Держприкордонслужби України встановлено, що її основною компетенцією у сфері забезпечення митної безпеки є забезпечення недоторканості та охорона державного кордону нашої країни, боротьба з організованою злочинністю та тероризмом, протидія нелегальній міграції.

У сфері забезпечення митної безпеки ознаками митних та правоохоронних органів є їх цільове призначення щодо забезпечення регулювання митних відносин, дотримання законності та правопорядку у цій сфері, захисту громадян та держави від загроз, що можуть виникати у галузі державної митної справи, вони мають відповідні компетенцію та повноваження для виконання покладених на них обов'язків та можуть їх застосовувати з метою попередження та припинення порушень діючого законодавства у митній сфері, відновлення порушених прав, виконання вимог встановлених правових норм з боку юридичних та фізичних осіб. Така їх діяльність у сфері забезпечення митної безпеки має носити цілісний характер, де кожен із цих органів відповідає, в межах своєї компетенції та наданих повноважень, за встановлений законодавством напрямок роботи.

Висновки. Проведений аналіз дозволив дійти наступних висновків і узагальнень.

Відсутність єдиного підходу до визначення та розуміння понять «правоохоронного органу» та «митного органу» негативно впливає на діяльність цих органів, оскільки їх компетенція, функції та завдання, правовий та соціальний статус їх працівників повинні бути відповідним чином врегульовані правовими нормами. Необхідно у терміновому порядку визначити на законодавчому рівні поняття «правоохоронного органу» та «митного органу», що дасть можливість у подальшому більш чітко визначити їх функції.

Аналіз завдань, цілей та компетенції суб'єктів адміністративно-правового забезпечення митної безпеки свідчить про необхідність ліквідації в їх діяльності елементів «розпорошеності», фрагментарності та ситуативності. Однією з причин цього може бути відсутність єдиного центру прийняття рішень із координації здійснення заходів всіма суб'єктами. Вирішенням цього може бути законодавче визначення одного із основних чотирьох

суб'єктів адміністративно-правового забезпечення митної безпеки головним у цій сфері, який координуватиме діяльність інших.

З огляду на це, з урахуванням визначених завдань та цілей, наявної компетенції, вбачається за доцільне визначити єдиним координаційним центром митні органи України.

Література:

1. Митний кодекс України від 11.07.2002р. // Відомості Верховної Ради України, 2002, № 38-39, ст.288 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-15>
2. Митний кодекс України від 13.03.2012р. // Відомості Верховної Ради України, 2012, № 44-45, 46-47, 48, ст.552 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/page>
3. Про затвердження положення про Міністерство фінансів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF>
4. Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 24.12.2012 року №726/2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/7262012-14812>
5. Про ліквідацію Міністерства доходів і зборів : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 року № 67 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2014-%D0%BF>
6. Про утворення Державної фіскальної служби : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 року № 160 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-2014-%D0%BF>
7. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643
8. Glossary of International Customs Terms (World Customs Organization) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/glossary-of-international-customs-terms/glossary-of-international-customs-terms.pdf?db=web>
9. Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521191466211&uri=CELEX:02013R0952-20161224>
10. Бережнюк І.Г. Розвиток системи митного регулювання України в умовах розширення міжнародного співробітництва: автореф. дис. д.е.н. 08.00.02 — світове господарство і міжнародні економічні відносини / Бережнюк Іван Григорович / Київській національний університет ім.Т.Г. Шевченка. — К., 2010. — 29с.

11. Митне право України: навчальний посібник. За заг. ред. проф. В.В. Ченцова. — Київ, 2007. — 283 с.
12. Митне право України: навчальний посібник. Шульга М.Г. — Х.: Нац. юрид. акад. України, 2005. — 100 с.
13. Митне право України: Підручник. Шишка Р.Б. — Київ, Центр учбової літератури, 2008. — 320 с.
14. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254 к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996 р. — № 30.
15. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» // Відомості Верховної Ради України, 1994, № 11, ст.50 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>
16. Закон України «Про основи національної безпеки України» // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 39, ст.351 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
17. Закон України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 46, ст.366 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/975-15>
18. Закон України «Про національну безпеку» // Офіційний вісник України — 20.07.2018, № 55, стр.51, стаття 1903, код акта 90815/2018 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
19. Бандурка А. М. Судебные и правоохранительные органы Украины : учебник / под ред. А. М. Бандурки. — Харьков : Ун-т внутр. дел, 1999. — 146 с.
20. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України : підручник / [О. С. Захарова, В. Я. Карабань, В. С. Ковальський (кер. авт. кол.) та ін.] ; відп. ред. В. Т. Маляренко. — Київ : Юрінком Інтер, 2004. — 376 с.
21. Мельник М.І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: навч. посібник / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк. — К.: Атіка, 2002. — 576 с.
22. Момотенко Т.Д. Правоохоронні органи: поняття і сутність / Т.Д. Момотенко // Право і безпека. 2014. № 4 (55) — С. 127-131 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://pb.univd.edu.ua/?controller=service&action=download&download=19250>
23. Зайченко В.В., Лаптева А.В. Роль і місце правоохоронних органів у правовій державі / В.В. Зайченко, А.В. Лаптева // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, вип. 23, 2013 — С. 419-424 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/4637/1/57.pdf>
24. Тацій В.Я. Поняття та система правоохоронних органів: у контексті системних змін до Конституції України / В.Я. Тацій // Вісник Академії правових наук України. — 2012. — № 4. — С.3-17 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2012_4_3

25. Гуценко К.Ф., Ковальов М.А. Правоохоронні органи. Підручник для студентів юридичних вузів і факультетів. Видання 5-е, перероблене й доповнене. Під ред. К. Ф. Гуценко. М.: Видавництво "Зерцало", 2000.- 400 с [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ua.pp.ua/2/216545.html>
26. Про Державну фіскальну службу : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 року № 236 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
27. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. // Відомості Верховної Ради України, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
28. Закон України «Про Службу безпеки України» // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 27, ст.382 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
29. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012р. // Відомості Верховної Ради України, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
30. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. // Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
31. Закон України «Про Державну прикордонну службу України» // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 27, ст.208 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/661-15>
32. Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 року № 533 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-2014-%D0%BF>

References:

1. Mytnyj kodeks Ukrainy vid 11.07.2002r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2002, № 38-39, st.288 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-15>
2. Mytnyj kodeks Ukrainy vid 13.03.2012r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2012, № 44-45, 46-47, 48, st.552 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/page>
3. Pro zatverdzhennia polozhennia pro Ministerstvo finansiv Ukrainy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.08.2014 r. № 375 // [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF>
4. Pro deiaki zakhody z optymizatsii systemy tsentral'nykh orhaniv vykonavchoi vlady : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24.12.2012 roku №726/2012 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <https://www.president.gov.ua/documents/7262012-14812>
5. Pro likvidatsiiu Ministerstva dokhodiv i zboriv : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 01.03.2014 roku № 67 // [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2014-%D0%BF>

6. Pro utvorennia Derzhavnoi fiskal'noi sluzhby : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.05.2014 roku № 160 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-2014-%D0%BF>
7. Mizhnarodna konventsiiia pro sproschennia i harmonizatsiiu mytnykh protsedur [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643
8. Glossary of International Customs Terms (World Customs Organization) [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/glossary-of-international-customs-terms/glossary-of-international-customs-terms.pdf?db=web>
9. Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521191466211&uri=CELEX:02013R0952-20161224>
10. Berezniuk I.H. Rozvytok systemy mytnoho rehuliuвання Ukrainy v umovakh rozshyrennia mizhnarodnoho spivrobotnytstva: avtoref. dys. d.e.n. 08.00.02 — svitove hospodarstvo i mizhnarodni ekonomichni vidnosyny / Berezniuk Ivan Hryhorovych / Kyivs'kij natsional'nyj universytet im.T.H. Shevchenka. — K., 2010. — 29s.
11. Mytne pravo Ukrainy: navchal'nyj posibnyk. Za zah. red. prof. V. V. Chentsova. — Kyiv, 2007. — 283 s.
12. Mytne pravo Ukrainy: navchal'nyj posibnyk. Shul'ha M.H. — Kh.: Nats. iuryd. akad. Ukrainy, 2005. — 100 s.
13. Mytne pravo Ukrainy: Pidruchnyk. Shyshka R.B. — Kyiv, Tsentр uchbovoi literatury, 2008. — 320 s.
14. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254 k/96-VR // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. — 1996 r. — № 30.
15. Zakon Ukrainy «Pro derzhavnyj zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv» // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 1994, № 11, st.50 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>
16. Zakon Ukrainy «Pro osnovy natsional'noi bezpeky Ukrainy» // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2003, № 39, st.351 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
17. Zakon Ukrainy «Pro demokratychnyj tsyvil'nyj kontrol' nad Voiennoi orhanizatsiieiu i pravookhoronnymy orhanamy derzhavy» // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2003, № 46, st.366 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/975-15>
18. Zakon Ukrainy «Pro natsional'nu bezpeku» // Ofitsijnyj visnyk Ukrainy — 20.07.2018, № 55, str.51, stattia 1903, kod akta 90815/2018 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
19. Bandurka A. M. Sudebnye y pravookhranytel'nye orhany Ukrayny : uchebnyk / pod red. A. M. Bandurky. — Khar'kov : Un-t vnutr. del, 1999. — 146 s.
20. Sud, pravookhoronni ta pravozakhysni orhany Ukrainy : pidruchnyk /

- [O. S. Zakharova, V. Ya. Karaban', V. S. Koval's'kyj (ker. avt. kol.) ta in.] ; vidp. red. V. T. Maliarenko. — Kyiv : Yurinkom Inter, 2004. — 376 s.
21. Mel'nyk M.I. Pravookhoronni orhany ta pravookhoronna diial'nist': navch. posibnyk / M.I. Mel'nyk, M.I. Khavroniuk. — K.: Atika, 2002. — 576 s.
 22. Momotenko T.D. Pravookhoronni orhany: poniattia i sutnist' / T. D. Momotenko // Pravo i bezpeka. 2014. № 4 (55) — S. 127-131 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://pb.univd.edu.ua/?controller=service&action=download&download=19250>
 23. Zajchenko V.V., Laptieva A.V. Rol' i mistse pravookhoronnykh orhaniv u pravovij derzhavi / V.V. Zajchenko, A.V. Laptieva // Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky, vyp. 23, 2013 — S. 419-424 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/4637/1/57.pdf>
 24. Tatsij V.Ya. Poniattia ta systema pravookhoronnykh orhaniv: u konteksti systemnykh zmin do Konstytutsii Ukrainy / V.Ya. Tatsij // Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy. — 2012. — № 4. — S.3-17 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2012_4_3
 25. Hutsenko K.F., Koval'ov M.A. Pravookhoronni orhani. Pidruchnyk dlia studentiv iurydychnykh vuziv i fakul'tetiv. Vydannia 5-e, pereroblene j dopovnene. Pid red. K. F. Hutsenko. M.: Vydavnytstvo "Zertsalo", 2000.-400 s [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://lua.pp.ua/2/216545.html>
 26. Pro Derzhavnu fiskal'nu sluzhbu : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.05.2014 roku № 236 // [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
 27. Podatkovyj kodeks Ukrainy vid 02.12.2010r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, st.112 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
 28. Zakon Ukrainy «Pro Sluzhbu bezpeky Ukrainy» // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 1992, № 27, st.382 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
 29. Kryminal'nyj protsesual'nyj kodeks Ukrainy vid 13.04.2012r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, st.88 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
 30. Kryminal'nyj kodeks Ukrainy vid 05.04.2001r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2001, № 25-26, st.131 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
 31. Zakon Ukrainy «Pro Derzhavnu prykordonnu sluzhbu Ukrainy» // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2003, № 27, st.208 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/661-15>
 32. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Administratsiiu Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16.10.2014 roku № 533 // [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-2014-%D0%BF>.